AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2014 / 57 • Nisan 2014

ABD SENATOSUNDA 'SOYKIRIM' KARAR TASARISI (II)

Ömer Engin LÜTEM

Ömer Engin LÜTEM

E. Büyükelçi

Ermeni soykırım iddialarının ABD ve Türkiye tarafından tanınması ve ayrıca ABDde anılmasına ilişkin S.RES.410 sayılı karar tasarı hakkında son yazımızda (7 Nisan) anılmanın bu yılın 24 Nisanında yapılması öngörüldüğünden tasarının iki hafta içinde oylamaya konulacağını belirtmiştik.

Nitekim tasarı 10 Nisanda Senatonun Dış İlişkiler Komitesine gündeme alınmış ve aynı gün bazı değişiklikler yapıldıktan sonra 12ye karşı 5 oyla kabul edilerek, son oylama için, Senato Genel Kuruluna gönderilmiştir.

Komitedeki tüm Demokrat üyeler tasarıya olumlu oy vermişler ve iki Cumhuriyetçi senatör de onlara katılmıştır. Tasarıyı reddedenlerin tamamı ise Cumhuriyetçidir. Bu durum Cumhuriyetçilerin genel olarak etnik grupların taleplerine fazla ilgi göstermemek hususundaki tutumlarını sürdürmekte olduğu göstermektedir. Bu olgu, Ermeni taleplerinin doruğa çıkmasının beklendiği önümüzdeki yıl için önem arz edecektir.

Öteden beri adeta bir Ermeni militanı gibi davranan Senato Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Robert Menendez tasarının kabulünde başlıca rolü oynamıştır. Bu arada tasarıdan Türkiyenin Ermeni soykırım iddialarının tanımasına ilişkin bölümü çıkartarak kabulünü kolaylaştırmıştır. Tasarıda Türkiyenin soykırım iddialarını tanıması Ermenistan ile dengeli, yapıcı, istikrarlı ve devamlı ilişkiler kurmasına bağlanmış ve adeta bu tür ilişkiler için bir ön koşul haline getirilmişti. Oysa Ermenistan Türkiye ile normal ilişkiler kuran protokolleri böyle bir ön koşul olmadan imzalamıştır. O nedenle bu koşul Ermenistanın görüşüne uymamaktadır. Buna karşın Ermeni Diasporasında genel olarak ve soykırımı tanımadan Türkiye ile ilişki kurmamak düşüncesi hâkim olduğundan tasarının bu bölümü Diasporanın görüşlerine uygundur. Ancak Menendez tasarının kabulü için bu bölümü çıkarmak

durumunda kalmıştır.

Bu değişiklikten sonra dahi Tasarı, 24 Nisan 2014 tarihinin Ermeni soykırımının hatırlanması ve törenlerle anılması ifadelerini içerdiğinden ve böylece Ermeni soykırım iddialarının, ABD Senatosu tarafından tanınmasını amaçladığından Türkiye için kabul edilebilir değildir.

Tasarı Komitede kabul edildikten sonra Senato Genel Kuruluna gönderildiğini yukarıda belittik; ancak ertesi gün (11 Nisan) Senato Paskalya için 28 Nisana kadar tatile gireceğinden sadece bir gün olması ele alınması için ciddi bir engel oluşturuyordu. Buna karşın Demokratlar Senatoda çoğunluğu oluşturduklarından isteselerdi o gün tasarı görüşülüp kabul edilebilirdi. Ancak tasarı gündeme alınmadı.

Bu durumun iki açıklaması olabilir. Birincisi, gündemi yüklü olan Senatonun, Ermeni soykırım iddialarına ilişkin bir tasarıyı öncelik verecek derecede önemli görmemiş olmasıdır. İkincisi ise söz konusu tasarının bu aşamada kabul edilmesinin istenmemesi olabilir. Böylelikle Senato Başkan ile ters düşmeyecek ayrıca tasarıyı Dış İlişkiler Komitesinden geçirmiş olmakla ve istendiği takdirde Senatoda kabul edilebileceği de imâ edilerek Türkiyeye bir uyarıda bulunulmuş olacaktır.

Bu son olasılığı destekleyen bir olay vardır. Robert Menendez tasarıyı Senato tatile girmeden bir gün önce Dış İlişkiler Komitesine getirmiştir. Oysa Komitenin Başkanı olduğu için daha önce de gündeme koyarak kabul ettirebilir ve böylelikle Senatonun zaman baskısı olmadan tasarıyı tartışmasını sağlayabilirdi. Tasarının tatilden bir gün önce Senatoya gönderilmiş olması gündeme alınmamasına neden olmuştur. .

Amerikan Ermenileri şimdiye kadar bu duruma tepki göstermemişlerdir. Ancak bazılarının kendilerini aldatılmış ya da en azından oyalanmakta olduklarını düşünmeleri mümkündür.

Bundan sonra ne olacaktır?

Normal koşullarda tasarının 28 Nisanda Senatonun gündemine alınması ve görüşülmesi gerekmektedir. Ancak tasarıda Ermeni soykırımı yıldönümünün 24 Nisan 2014 tarihinde hatırlanması ve törenle anılması yazılı olduğundan bu tarihten sonra tasarının kabul edilmesinin bir anlamı olmayacaktır. Bu durumda mevcut tasarıda değişiklik yapılması veya yeni bir tasarı hazırlanması gerekebilir ki bu da zaman alacaktır. Ayrıca, Ermenilerin

2015 yılına verdikleri önem dikkate alınarak tasarının gelecek yıla ertelenmesi de mümkündür.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "ABD SENATOSUNDA 'SOYKIRIM' KARAR TASARISI (II)." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2014 / 57. Nisan 13. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/ABD-SENATOSUNDA-SOYKIRIM-KARAR-TASARISI-II

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır